Doradztwo zawodowe
w kontekście pracy z uczniem
ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

SPE- we wszystkich szkołach

- W szkołach ogólnodostępnych, integracyjnych oraz specjalnych realizują obowiązek szkolny uczniowie z opiniami i orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych o specjalnych potrzebach. Ich liczba stale wzrasta. Wymagają oni indywidualizacji wymagań, form i metod, środków dydaktycznych oraz organizacji i tempa pracy. Dla nich nauczyciele mają obowiązek dostosowywać wymagania edukacyjne.

- Jak działać, aby procesy edukacyjne dla tych uczniów były zorganizowane tak, by skutecznie wspierały proces uczenia się? Jak przygotowywać do dalszego kształcenia i zdobycia określonego zawodu? Jak doradzać rodzicom, by wybór ścieżki kształcenia zawodowego ich dzieci był adekwatny do możliwości dziecka i dawał mu „wolność" wyboru?

- Jaka jest rola wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, jakie kompetencje musi posiadać doradca zawodowy, aby pomóc uczniowi ze SPE i jego rodzicom we właściwej decyzji dotyczącej kariery zawodowej ucznia?

Kim są uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)?

- **Uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z diagnozą:** niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja, niepełnosprawność intelektualna w różnym stopniu, słabosłyszący, niesłyszący, słabowidzący, niewidzący, autyzm, w tym Zespół Aspergera, niepełnosprawności sprzężone, zagrożenie niedostosowaniem społecznym, niedostosowanie społeczne;
- **Uczniowie posiadający inne orzeczenia lub opinie poradni** psychologiczno-pedagogicznej (w tym: uczniowie ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, chorzy przewlekle, wymagający nauczania indywidualnego, objęci wczesnym wspomaganiem rozwoju lub rocznym obowiązkowym przygotowaniem przedszkolnym);
- **uczniowie rozpoznani jako potrzebujący wsparcia psychologiczno-pedagogicznego** (w tym: szczególnie uzdolnieni, oczekujący na diagnozę w poradni, ze wskazań losowych, po powrocie z zagranicy, na wniosek rodzica itd.).

Jak rozpoznać specjalne potrzeby edukacyjne?

Konieczna jest **analiza dokumentacji** konkretnego ucznia (orzeczenia, opinii, dokumentacji lekarskiej itp.),

rozmowa z rodzicami i obserwacja ucznia w środowisku szkolnym, rodzinnym, rówieśniczym.

Nadrzędne z punktu widzenia nauczycieli będą **potrzeby dotyczące organizowania procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się**, w tym przygotowanie do wyboru zawodu, dalszego kształcenia.

Każdy uczeń (a szczególnie ten ze SPE) potrzebuje:

- **nauczycieli specjalistów**, którzy planują, realizują i oceniają proces edukacyjny zgodny z zasadami kształcenia specjalnego lub z formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- **„mądrego" planu edukacji – (WOPFU i IPET itp.)**, opartego o rzetelną wiedzę na temat możliwości i obszarów rozwoju wymagających wsparcia u ucznia, motywującego ucznia do udziału w procesie uczenia się. Zapewniającego uczniowi poczucie bezpieczeństwa;
- **środowiska sprzyjającego uczeniu się, życzliwej atmosfery;**
- **indywidualizacji** wymagań, metod, doboru środków dydaktycznych, oceniania osiągnięć oraz organizacji i tempa pracy;
- **pełnej akceptacji** niezależnie od jego wyglądu, pochodzenia, stanu intelektualnego lub innych niepełnosprawności, deficytów, statusu materialnego, itp.

Przykład szkoły realizującej SPE

Celami szkoły, są między innymi,

1) kreowanie specjalistycznej placówki edukacyjnej, w której:

a) najważniejszym jest uczeń, a hasło przewodnie brzmi: „**Szkoła o smaku sukcesu dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych”,**

b) każdy uczeń, niezależnie od jego możliwości, jest ważny,

c) każdy uczeń odnosi sukcesy,

d) każdy uczeń zdobywa wiedzę bez porażek i stresu,

e) **każdy uczeń jest przygotowany do funkcjonowania w środowisku lub podjęcia dalszego kształcenia zawodowego.**

Orlica i jej Orlik z uszkodzonym skrzydłem (SPE)

Budowanie poczucia wartości własnej, realny obraz dziecka- podstawa

Rzetelne postrzeganie dziecka buduje jego poczucie własnej wartości. Rodzic/ nauczyciel może to robić na różne sposoby:

1. rozpoznać zdolności dziecka i pomóc je rozwijać;
2. rozumieć zachowania dziecka w kontekście tego kim jest, np. brak gotowości do pisania, czytania, liczenia nie musi wynikać z niechęci dziecka do nauki, ale z wcześniejszych porażek i wytworzonych własnych mechanizmów obronnych;
3. skoncentrować się na zmienianiu tylko tych zachowań, które trzeba zmieniać, gdyż są niebezpieczne dla samego dziecka, izolują jej społecznie lub zagrażają rodzinie;
4. dziecko, które czuje się dostrzegane i rozumiane może sobie pozwolić na szczere zachowania. Jeśli dziecko czuje akceptację otoczenia ono również się zaakceptuje a to ma kluczowe znaczenie w codziennym życiu każdego człowieka oraz w doradztwie zawodowym;
5. używanie języka wzmacniającego poczucie wartości własnej dziecka – np. pochwały w formie opisowej.

Budowanie poczucia bezpieczeństwa rodziców uczniów ze SPE- filar pracy doradczej

Narodziny dziecka niepełnosprawnego stawiają rodzinę przed niezwykle trudnym wyzwaniem.

Problemy edukacyjne dziecka, które fizycznie nie odbiega od rówieśników, diagnoza o niepełnosprawności intelektualnej jest odbierana przez rodziców jak wyrok.

Znaczące pogorszenie stanu zdrowia dziecka mające wpływ na trudności edukacyjne, to kolejny problem innych rodziców.

Przystosowanie się rodziny do choroby lub niepełnosprawności dziecka jest procesem składającym się z kilku etapów. Są to faza: szoku, zaprzeczania, wypierania, gniewu, akceptacji i przystosowania się.

Kluczowym w procesie tzw. „dojrzewania" do akceptacji sytuacji w jakiej ów rodzice się znaleźli, jest otrzymanie odpowiedniego wsparcia, adekwatnie do fazy przystosowania, w jakiej aktualnie się znajdują. Tu musi być stosowana przez doradców, specjalistów szczególna mądrość oparta o empatię, nie litość. Pokora, cierpliwość i pozwolenie rodzicom na autonomię w podejmowaniu decyzji, wyrozumiałość.

Wsparcie jest niezbędnym elementem pomocy rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością. Należy rozumieć je wieloaspektowo, a udzielane powinno być w sposób jak najbardziej zindywidualizowany, ponieważ każde dziecko z niepełnosprawnością jest inne, a sytuacja jego rodziny jest wyjątkowa i niepowtarzalna, gdyż jest sumą różnych doświadczeń, wydarzeń i potrzeb.

Wyborny smak sukcesu= rozwój ucznia ze SPE

- Nauczyciele dają uczniom „**poczuć prawdziwy smak sukcesu**” szkolnego, relacyjnego, społecznego.
- Pomagają im zbudować obraz własnej osoby **świadomej swoich ograniczeń**, a jednocześnie znającej swoje mocne strony i umiejącą kompensować swoje braki zdolnościami w innych dziedzinach.
- Utrwalają w nich przekonanie o własnej wartości i możności, a to z kolei procentuje aktywnością i spełnieniem wszędzie – w szkole, w środowisku, w życiu dorosłym.
- Uczniowie czują się w szkole bezpieczni, ważni, potrzebni, wartościowi, dlatego bez obaw podejmują samodzielnie różne działania, które przygotowują ich do podejmowania ról w życiu dorosłym, tym dotyczących pracy zawodowej.

„SMAK” SUKCESU NA LEKCJI CHEMII

Doradztwo zawodowe w szkole podstawowej, w kontekście uczniów ze SPE (na miarę możliwości ucznia);

Doradztwo zawodowe ma na celu umożliwienie uczniowi:

1) zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania samego siebie i własnych predyspozycji zawodowych;

2) poznanie zawodów i stanowisk pracy, rynku pracy oraz procesów na nim zachodzących i praw nim rządzących (na miarę możliwości ucznia);

3) właściwe przygotowanie się do roli pracownika, czyli zdobycie wiedzy i umiejętności związanych z poruszaniem się po rynku pracy (na miarę możliwości ucznia);

4) poznanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych zgodnych z potrzebami rynku pracy i własnymi predyspozycjami zawodowymi (na miarę możliwości ucznia);

5) zaplanowanie własnej kariery edukacyjno – zawodowej (na miarę możliwości ucznia).

Doradztwo zawodowe w szkole podstawowej w kontekście pracy z uczniami ze SPE

- Doradztwo edukacyjno-zawodowe w szkole realizowane jest przez wszystkich członków rady pedagogicznej, a w szczególności przez wychowawców, pedagoga specjalnego, psychologa, przy współpracy rodziców oraz placówek, instytucji i zakładów pracy, np. poradni psychologiczno – pedagogicznych, urzędów pracy, przedstawicieli organizacji zrzeszających pracodawców.
- Uczniowie zdobywają umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości wykonując zadania na poszczególnych lekcjach, zajęciach.
- Podczas pracy z uczniami o SPE zawsze przygotowujemy ich do pracy zawodowej, do funkcjonowania w życiu dorosłym, w szerokim znaczeniu tego zagadnienia.
- Doradztwo edukacyjno-zawodowe w szkole jest realizowane na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb uczniów za pośrednictwem wielu zróżnicowanych działań, np. zajęcia lekcyjne, zajęcia edukacyjne z doradcą zawodowym, warsztaty, wycieczki zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami zawodów, przedstawicielami szkół, absolwentami, praktyki, wolontariat.

WSDZ –postawy, wartości

- Działania z zakresu doradztwa zawodowego mają na celu kształtować, na poziomie możliwości uczniów, odpowiednie postawy, (szacunku wobec tradycji i kultury, uczciwość, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawania, kreatywność, przedsiębiorczość, kulturę osobistą, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej) oraz uczyć podejmowania decyzji.
- Powyższe działania skutecznie przygotują uczniów do funkcjonowania w społeczeństwie, i, na miarę możliwości, do podjęcia pracy zawodowej lub przysposobienia do pracy.
- Każdy nauczyciel w ramach organizacji **wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego** powinien wspomagać uczniów w rozpoznawaniu mocnych i słabych stron, indywidualnego potencjału i zainteresowań, i uczyć umiejętności mądrych wyborów, opartych o możliwości psychofizyczne i zdrowotne.

Doradztwo edukacyjno-zawodowe w szkole powinno uwzględniać treści związane z:

1) diagnozowaniem własnych predyspozycji i preferencji zawodowych – zainteresowań, uzdolnień, mocnych i słabych stron, cech osobowości, ograniczeń zdrowotnych itp.;

3) konfrontowaniem własnych możliwości i osiągnięć z wymaganiami szkół i pracodawców;

4) planowaniem własnej kariery edukacyjno–zawodowej (na miarę możliwości ucznia);

5) analizą potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy (na miarę możliwości ucznia);

6) radzeniem sobie w sytuacjach trudnych, związanych z aktywnością zawodową, np. poszukiwanie pierwszego zatrudnienia, bezrobocie, ograniczenia zdrowotne, zmiana zawodu (na miarę możliwości ucznia);

7) uzyskiwaniem podstawowych i dodatkowych kwalifikacji, również poza systemem oświatowym (na miarę możliwości ucznia).

Do zadań doradcy zawodowego uczniów o SPE należy, między innymi:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę;
- współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspieranie nauczycieli i specjalistów w udzielaniu pomocy psychologicznopedagogicznej.

Wsparcie w doradztwie zawodowym przez poradnie psychologiczno – pedagogiczne, poradnie medycyny pracy

Poradnie psychologiczno - pedagogiczne:

- doradzają uczniom o SPE w kwestii wyboru dalszej ścieżki kształcenia oraz planowania kariery zawodowej,
- wspierają rodziców w rozpoznawaniu potencjału ich dzieci oraz ograniczeń psychofizycznych.

Poradnie medycyny pracy, lekarze specjaliści:

- orzekają o stanie zdrowia dzieci i możliwościach lub ograniczeniach podjęcia pracy w danym zawodzie

Doradztwo zawodowe – kompetencje społeczne

Istotne jest zatem rozwijanie mocnych stron uczniów, wyrównanie ich deficytów, ale także kształtowanie cenionych na rynku pracy kompetencji społecznych, na miarę możliwości ucznia:

- budowanie poczucia własnej skuteczności,
- umiejętności samokontroli,
- wyznaczania sobie celów i ich osiągania,
- wzmacnianie wiary w możliwość zatrudnienia;
- umiejętności otwartości na nowe perspektywy, np. pracę w charakterze zdalnym czy w systemie projektowym.

IPET – doradca członkiem zespołu, koordynator

Wobec ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego doradca zawodowy ma obowiązek:

- uczestniczyć jako członek zespołu w opracowaniu indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego dla ucznia;
- realizować wspólnie z innymi nauczycielami zintegrowane działania edukacyjne;
- prowadzić w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

Ponadto jego zadaniem jest: opracowanie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w danej szkole; koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę; współpraca z innymi nauczycielami w zakresie tworzenia i zapewniania ciągłości działań związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu; wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej; prowadzenie zajęć edukacyjnych zgodnie z planem zajęć.

Doradca zawodowy – osoba kompetentna

Doradca zawodowy powinien posiadać rzetelne i kompetentne przygotowanie, szczególnie do pracy z uczniami o SPE.

Powinien potrafić efektywnie prowadzić warsztaty, rozpoznawać zainteresowania uczniów, wykonywać badanie predyspozycji zawodowych. Posiadać aktualne informacje na temat możliwych ścieżek edukacyjno-zawodowych; udostępniać informatory dotyczące szkół ponadpodstawowych oraz opisy zawodów, drukowane informacje dla uczniów (ulotki, czasopisma specjalistyczne, wycinki z prasy codziennej), informacje multimedialne (filmy o zawodach i przykładowych ścieżkach kształcenia, programy), poznawać najnowsze publikacje z zakresu doradztwa zawodowego; prowadzić szkolenia i spotkania z rodzicami; dysponować programami służącymi rozwojowi umiejętności wychowawczych i doradczych rodziców oraz nauczycieli.

Umieć przedstawić uczniowi ze SPE i jego rodzicom rzetelne i adekwatne do jego możliwości oferty dalszego kształcenia. W pracy z uczniami o SPE musi posiłkować się opinią nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniami. Prowadzić lekcje w grupach i indywidualne z rodzicami i uczniami.

Kształtowanie kompetencji kluczowych u uczniów

Bardzo istotne w realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego jest skorelowanie działań doradcy oraz poradni psychologiczno-pedagogicznej w zakresie kształtowania i doskonalenia u uczniów kompetencji kluczowych. Ich posiadanie jest konieczne do samorealizacji i rozwoju osobistego. Kształtowanie tych umiejętności przygotowuje uczniów do samodzielnego działania i podejmowania decyzji.

Do kompetencji kluczowych należą: porozumiewanie się w języku ojczystym; porozumiewanie się w językach obcych; kompetencje matematyczne i naukowo-techniczne; kompetencje informatyczne; umiejętność uczenia się; kompetencje społeczne i obywatelskie; inicjatywność i przedsiębiorczość – zdolność osoby do wcielania pomysłów w czyn, kreatywność, pomysłowość, innowacyjność, podejmowanie ryzyka, zdolność planowania przedsięwzięć i osiągania zamierzonych celów; świadomość i ekspresja kulturalna.

Działania doradcze rodzicom uczniów o SPE opina doradcy o uczniu

1. Przekazanie przez doradców szkolnych rodzicom informacji o rozpoznanych potrzebach i trudnościach ucznia, które mimo wsparcia udzielanego uczniowi przez szkołę mogą decydować o konieczności uzyskania przez niego specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej; przekazanie rodzicom opinii o uczniu wymagającym indywidualnej specjalistycznej pomocy przy wyborze dalszej ścieżki kształcenia – z sugestią przedstawienia tej opinii w poradni.
2. Istotne jest przedstawienie w takim dokumencie przez szkolnego doradcę – za zgodą rodzica – informacji o stanie zdrowia ucznia, o jego mocnych i słabych stronach, funkcjonowaniu w grupie, absencji w szkole, wynikach wywiadu zdrowotnego, ocenie przebiegu nauki szkolnej, zainteresowaniach ucznia, sugerowanym kierunku kształcenia, ogólnych możliwościach zawodowych – w kontekście jego dysfunkcji lub niepełnosprawności.

Niepełnosprawność ruchowa, słuchowa - porady

- W przypadku uczniów ze SPE, mających trudności np. w poruszaniu się, warto wskazać przykłady osób odnoszących sukcesy, które mimo ograniczeń fizycznych realizują się zawodowo. Polecam dla wszystkich doradców, rodziców, uczniów film pt. „Cyrk motyli”.
- Warto skupić się na możliwościach współczesnego rynku pracy – pracy zdalnej czy pracy w systemie projektowym, zaprezentować przykłady ogłoszeń dotyczących tego typu pracy, uświadomić, jak i gdzie takiej pracy można szukać, przyjrzeć się tendencjom rynku, prognozom popularności poszczególnych zawodów.
- Podobnie z uczniami z niepełnosprawnością słuchową.

SOSW dla Dzieci Słabosłyszących im. Juliana Tuwima w Szczecinie

Możliwości dalszego kształcenia po szkole podstawowej dla uczniów z wadą słuchu (słabosłyszący, niesłyszący oraz z afazją):

- **XXVI Liceum Ogólnokształcące;**
- **Branżowa szkoła I stopnia nr 14**:(kucharz, elektronik, operator procesów introligatorskich);
- **Branżowa Szkoła II stopnia nr 2-** technik elektronik

Odpowiedzialne doradztwo zawodowe uczniom z niepełnosprawnością intelektualną

- W ramach wspierania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w wyborze kariery zawodowej powinno się położyć szczególny nacisk na możliwości konkretnego ucznia, zwłaszcza w kontekście jego ograniczeń psychofizycznych oraz analizę dostępnych form dalszego kształcenia zawodowego lub przysposobienia do pracy. **Doradztwo zawodowe powinno być też realizowane podczas zajęć rewalidacyjnych.**
- System edukacji po szkole podstawowej jest drożny dla wszystkich uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jednak dla wielu z nich nauka w szkołach ogólnodostępnych lub integracyjnych branżowych może okazać się bardzo trudna i nieosiągalna. Część tych uczniów, z dużymi umiejętnościami w sferze społecznej, jest w stanie sprostać wymogom szkół branżowych I stopnia, Jednak potrzebować będą oni pomocy i sprzyjającego środowiska zawodowego. Najlepszym miejscem dla nich są jednak szkoły branżowe specjalne. Bezkrytyczne sugerowanie rodzicom dalszej nauki np. w liceum lub technikum, z góry naraża tych uczniów na niepowodzenia, porażki i przerwanie procesu edukacji, w konsekwencji brak środków do życia.
- Niektóre dzieci nigdy nie podejmą pracy zawodowej. Należy zabezpieczyć ich przyszłość. Doradca musi się stać sprzymierzeńcem rodziców i przekonać ich o słuszności jego propozycji. Dobre rezultaty przynoszą spotkania z rodzicami absolwentów.

Niepełnosprawność intelektualna dobre szkoły ponadpodstawowe

- niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim – szkoły branżowe I stopnia ogólnodostępne, integracyjne i specjalne;
- niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – szkoły przysposabiające do pracy

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy nr 1 w Zespole Szkół Specjalnych nr 1 w Szczecinie

www.zss1.szczecin.pl

W **Szkole Specjalnej Przysposabiającej do Pracy** może się kształcić młodzież i dorośli z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi do 24 roku życia.

Nauka w klasach I-III odbywa się zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego. W ramach przedmiotu **przysposobienie do pracy** realizowane są zajęcia przygotowujące uczniów do życia oraz podejmowania aktywności na rynku pracy. Są to m.in.:

- **Zajęcia o charakterze ogrodniczym**: uprawa warzyw i owoców, roślin ozdobnych, przetwórstwo, prace ogrodnicze, pielęgnacja terenu zielonego

- **Zajęcia w gospodarstwie domowy**m: zajęcia kulinarne, prowadzenie i obsługa „kawiarenki z klasą”, zajęcia porządkowe: pralnia, pokój gospodarczy, utrzymywanie porządku

- **Prace stolarskie**: profesjonalnie wyposażona pracownia pozwala na wytwarzanie użytkowych przedmiotów z drewna, np. karmniki, budki dla ptaków, elementy dekoracyjne, gadżety pamiątkarskie drukowane na drukarce 3D, drobne prace naprawczo-remontowe

- **Wytwórstwo przedmiotów dekoracyjnych i pamiątkarskich** na różnego rodzaju akcje, uroczystości, kiermasze

Losy absolwentów

Po ukończeniu szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy absolwenci mogą uczestniczyć w warsztatach terapii zajęciowej lub zakładzie aktywności zawodowej:

- **Warsztaty Terapii Zajęciowej** (jednostka prowadząca: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie), ul. Wieniawskiego w Szczecinie)
- **Środowiskowy Dom Samopomocy** Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Szczecinie mieszczący się przy ul. Rostockiej

- **Ośrodek Wsparcia dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych**, Pl. Jakuba Wujka w Szczecinie
- **Warsztat Terapii Zajęciowej**, ul. Przyszłości w Szczecinie

- **Warsztaty Terapii Zajęciowej, ul. Korczaka w Policach**

- **Zakład Aktywności Zawodowej w Dobrej Szczecińskiej**

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 2
ul. Jagiellońska 65
w Szczecinie

- **Szkoła branżowa I stopnia nr 12**: kucharz, krawiec, pracownik pomocniczy krawca, ogrodnik, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, cukiernik, stolarz, pracownik pomocniczy stolarza, tapicer, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie;
- **Szkoła przysposabiająca do pracy:** zajęcia krawieckie, z gospodarstwa zawodowego, ogrodnicze, muzealne, komputerowe, w pracowni ceramicznej, dekoracyjno-techniczne, sportowe, itp.

Efekty doradztwa zawodowego dla uczniów o SPE

- wspieranie uczniów w rozwijaniu kreatywności i twórczego myślenia, kształtowaniu umiejętności organizowania nauki i efektywnego przyswajania nowych wiadomości, rozpoznawaniu swoich mocnych stron, a także pomoc w planowaniu dalszego rozwoju i wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej, zgodnie z własnymi predyspozycjami i możliwościami;
- pomoc uczniom w radzeniu sobie z czynnikami wewnętrznymi (niedojrzałość emocjonalna, skłonność do zachowań agresywnych, uległość, nadmierna wrażliwość na krytykę), jak i zewnętrznymi (grupa rówieśnicza, rodzina, środowisko społeczne), które poprzez niewłaściwy lub nieumiejętny wpływ mogą hamować ich rozwój i ograniczać posiadany potencjał.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

opracowanie: *Grażyna Dziadkowiec dyrektor*
Publicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 25 w Szczecinie

Szczecin, 17.01.2023 r.